

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/45/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614204325
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6614204325.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a členiek senátu JUDr. Amy Odalošovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v spore žalobcu: Finance4you, a.s., so sídlom v Bratislave, Pod Rovnicami 42, IČO: 43 906 915, zastúpeného advokátom JUDr. Alanom Strelákom, so sídlom advokátskej kancelárie Bratislave, Na vřšku 12, proti žalovaným: 1/ R. G., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom E. D. XXX a 2/ R. C., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX, právne zastúpeným advokátkou JUDr. Bronislavou Garajovou, so sídlom advokátskej kancelárie Poltári, Železničná 291, o zaplatenie 3 836,83 Eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 7C/139/2014-111 zo dňa 26. 01. 2015, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 7C/139/2014-111 zo dňa 26. 01. 2015 m e n í tak, že žalobu zamietá.

II. Vo výroku o trovách konania rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 7C/139/2014-111 zo dňa 26. 01. 2015 m e n í tak, že žalované 1/ a 2/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

III. Žalované 1/ a 2/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 3 836,83 Eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2 241,83 Eur od 28.07.2010 až do zaplatenia, s 9 % ročným úrokom zo sumy 1 595 Eur od 28.05.2010 až do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok) a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal (druhý výrok).

2. V odôvodnení predmetného rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia istiny 3 836,83 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2 241,83 Eur od 28.07.2010 až do zaplatenia a zákonným úrokom vo výške 9 % ročne zo sumy 1 595 Eur od 28.05.2010 do zaplatenia. V žalobe uviedol, že dňa 09.10.2008 so žalovanými uzatvoril Zmluvu o úvere č. 1208000040 podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb., Obchodného zákonníka (ďalej v texte len „Obchodný zákonník“), na základe ktorej bol žalovaným 1/ a 2/ poskytnutý úver vo výške 3 319,39 Eur za dohodnutý úrok 20 % z istiny za každý rok, za dohodnutú odplatu vo výške 896,24 Eur a poplatok za uzavretie zmluvy o úvere vo výške 265,55 Eur a žalované sa zaviazali celkovú dlžnú čiastku vo výške 6 472,81 Eur po odpočítaní poplatku za poskytnutie úveru uhradiť žalobcovi v 35 pravidelných rovnomerných mesačných splátkach po 172,41 Eur a 36. splátke vo výške 172,94 Eur s tým, že poplatok za poskytnutie úveru a prvá splátka úveru boli splatné ku dňu vyplatenia úveru, t.

j. k 09.10.2008; každá ďalšia splátka bola potom splatná k 25. dňu každého kalendárneho mesiaca začínajúc mesiacom november 2008 až do úplného zaplataenia pod stratou výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky riadne a včas.

2.1 Dňa 11.05.2009 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými 1/ a 2/ (dĺžníčkami) uzatvorená ďalšia Zmluva o úvere č. 1209000115, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 1 700 Eur za dohodnutý úrok 20 % z istiny za každý rok, za dohodnutú odplatu za poskytnutie úveru vo výške 459 Eur, za poplatok za uzavretie zmluvy o úvere vo výške 136 Eur, kde sa žalované zaviazali celkovú dlžnú čiastku vo výške 3 315 Eur po odpočítaní poplatku za poskytnutie úveru uhradiť žalobcovi v 35 pravidelných rovnomerných mesačných splátkach po 88 Eur a 36. splátke vo výške 99 Eur s tým, že poplatok za poskytnutie úveru a prvá splátka úveru boli splatné ku dňu vyplatenia úveru, t. j. k 11.05.2009 a každá ďalšia splátka úveru potom vždy k 25. dňu každého nasledujúceho kalendárneho mesiaca začínajúc mesiacom jún 2009 až do úplného zaplataenia pod stratou výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky úveru riadne a včas.

2.2 Okresný súd v odôvodnení predmetného rozsudku ďalej uviedol, že žalované celkovo uhradili k Zmluve o úvere č. 1208000040 sumu 4 230,98 Eur, pričom posledná uhradená suma vo výške 862,05 Eur bola uhradená dňa 02.09.2010. Keďže žalované si svoje povinnosti vyplývajúce z predmetnej zmluvy o úvere neplnili riadne a včas (v zmysle splátkového kalendára), žalobca im oznámil stratu výhody splátok a v oznámení o zosplatnení úveru zo dňa 02.08.2010 oznámil žalovaným, že celý dlh sa stal splatným odo dňa 27.07.2010, pričom po zosplatnení úveru bola žalovanými uhradená suma vo výške 862,05 Eur. V súčasnosti dlžná čiastka predstavuje sumu 2 241,83 Eur, ktorá tvorí rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s úrokom a odplatom v celkovej sume 6 472,81 Eur a žalovanými uhradenou sumou vo výške 4 230,98 Eur.

2.3 Pokiaľ ide o Zmluvu o úvere č. 1209000115....., okresný súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalované uhradili sumu 1 720 Eur, pričom posledná uhradená splátka úveru vo výške 88 Eur bola uhradená dňa 21.12.2010. Žalované si svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy o úvere neplnili riadne a včas, preto im žalobca oznámil stratu výhody splátok v oznámení o zosplatnení úveru zo dňa 27.04.2010 s tým, že celý zostatok úveru sa stal splatným 27.05.2010. Po zosplatnení úveru uhradili žalované žalobcovi sumu vo výške 792 Eur, pričom ku dňu podania žaloby predstavovala dlžná čiastka sumu 1 595 Eur, ktorá zodpovedá rozdielu medzi poskytnutým úverom spolu s úrokom a odplatom v celkovej sume 3 315 Eur a sumou vo výške 1 720 Eur, ktorá bola žalovanými uhradená. Vo vzťahu k obidvom zmluvám o úvere bol na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 11C/62/2011 vydaný rozsudok (právoplatný dňa 21.01.2013), ktorým boli niektoré časti zmlúv vyhlásené za neplatné, preto si žalobca uplatnil v predmetnom konaní len nároky vyplývajúce z platných zmluvných dojednaní v zmysle vyššie uvedeného rozsudku.

2.4 Súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žaloba je dôvodná. V konaní bolo preukázané, že žalobca na základe Zmluvy o úvere č. 1208000040 a Zmluvy o úvere č. 1209000115 poskytol žalovanej 1/ ako dlžníčke a žalovanej 2/ ako spoludlžníčke úver vo výške 3 319,39 Eur a vo výške 1 700 Eur. Žalovaná 1/ porušila svoje povinnosti vyplývajúce z obidvoch zmlúv o úvere, keďže nesplácala úvery riadne a včas v súlade so zmluvnými podmienkami, na základe čoho vyhlásil žalobca úver zo Zmluvy o úvere č. 1209000115 splatným dňa 27.05.2010 a zo Zmluvy o úvere č. 1208000040 splatným dňa 27.07.2010. Žalované 1/ a 2/ žiadali žalobu zamietnuť s poukazom na to, že podľa § 100 a § 101 zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej v texte len „Občiansky zákonník“) v čase podania žaloby už uplynula premlčacia doba. Súd prvej inštancie sa s týmto názorom žalovaných 1/ a 2/ nestotožnil a s poukazom na § 397 a § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka mal za to, že nakoľko ide o zmluvy o úvere, jedná sa o absolútny obchod podľa Obchodného zákonníka a teda je potrebné aplikovať na premlčanie ustanovenie § 397 Obchodného zákonníka (podľa ktorého je premlčacia doba štvorročná). V uvedenej súvislosti okresný súd uviedol, že premlčacia doba začala plynúť dňa 28.05.2010, respektíve v prípade druhej úverovej zmluvy začala plynúť dňa 28.07.2010, t. j. deň nasledujúci po zosplatnení úverov a podľa názoru súdu prvej inštancie by uplynula v prípade prvej zmluvy dňa 28.05.2014 a v prípade druhej zmluvy 28.07.2014. Žaloba bola podaná 20.03.2014, teda včas a v súlade s § 402 Obchodného zákonníka prestala plynúť, keďže žalobca urobil úkon smerujúci k začatiu súdneho konania. Tento záver podľa súdu prvej inštancie podporil aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci vedenej pod sp. zn. 15Co/28/2014, s ktorým sa súd prvej inštancie stotožnil. Na základe skutočnosti, že žalované 1/ a 2/ sa

dostali s plnením dlhu do omeškania odo dňa zosplatnenia úveru poskytnutého žalovaným na základe predmetných úverových zmlúv t. j. od 28.05.2010 a od 28.07.2010, súd prvej inštancie v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. priznal žalobcovi 9 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2 241,83 Eur od 28.07.2010 až do zaplataenia a zo sumy 1 595 Eur od 28.05.2010 až do zaplataenia s poukazom na to, že v uvedenom čase bola sadzba ECB vo výške 1 % k čomu bolo potrebné pripočítať v súlade s uvedeným paragrafom 8 % bodov.

2.5 O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 150 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb., Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte len „OSP“) tak, že nepriznal náhradu trov konania v konaní úspešnému žalobcovi, ktorému by inak náhrada trov konania patrila a ani žalovaným. V súlade s § 150 ods. 1 OSP prihladol na dôvody hodné osobitného zreteľa, za ktoré považoval preukázané skutočnosti, uvádzané v podaní žalovanej 2/ a to, že sa jedná o starobnú dôchodkyňu s príjmami vo výške 276,80 Eur (starobný dôchodok), vo výške 133,10 Eur (vdovský dôchodok) a s výdavkami súvisiacimi s bývaním: na elektrinu vo výške 48 Eur a na plyn vo výške 167 Eur. Ďalej zobral okresný súd pri rozhodovaní o trovách konania do úvahy tú skutočnosť, že žalovaná 2/ je vlastníčkou rodinného domu v obci Hrnčiarska Ves, ktorý je zaťažený záložným právom a dobrovoľnou dražbou, pričom žalovaná 1/ spláca štyri úvery a to vo výške 50 Eur mesačne, vo výške 50 Eur mesačne, vo výške 40 Eur mesačne a vo výške 30 Eur mesačne, k tomu má výdavky na lieky vo výške 50 Eur mesačne. Pri žalovanej 1/ súd prvej inštancie prihladol na skutočnosť, že tejto bol rozhodnutím Centra právnej pomoci (č. l. 59, 77 až 78 spisu), priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu hmotnej núdze, že žalovaná 1/ je poberateľkou dávky a príspevku k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu. Z predložených dôkazov mal súd prvej inštancie za to, že obidve osoby (žalované) sa nachádzajú v stave hmotnej núdze, pričom prihladol aj na to, že žalované 1/ a 2/ uvádzali skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý im patrilo. Takto súd prvej inštancie prihladol na majetkové a zárobkové pomery žalovaných 1/ a 2/, pričom mal za to, že žalobca nepriznaním náhrady trov konania, na ktorú by mal nárok, neutrpí väčšiu stratu, než akú by utrpeli žalované 1/ a 2/ a to s ohľadom na to, že žalobcovi bude uhradená suma 3 836,83 Eur s príslušenstvom, pričom žalobca pri poskytnutí úveru získava hmotný prospech z poskytnutého úveru na základe plnenia od žalovaných 1/ a 2/ a trovy konania sú v porovnaní s ním zanedbateľné.

3. Proti rozsudku okresného súdu podali žalovaná 1/ (č. l. 118 spisu) a rovnako aj žalovaná 2/ (č. l. 119 spisu) včas obsahovo totožné odvolania. Odvolania podali z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. b), c), d), e) a f) OSP. V odôvodnení odvolaní poukázali na ustanovenie § 54 ods. 1, § 100 a § 101 Občianskeho zákonníka a uviedli, že v prípade aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka na premlčanie plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy stráca zvýšená ochrana, ktorú poskytuje Občiansky zákonník spotrebiteľovi zmysel. Výklad zákona, ktorý umožňuje použiť na spotrebiteľský vzťah všeobecné ustanovenia občianskeho práva avšak na premlčanie plnenia aplikuje 4-ročnú premlčaciu dobu, je podľa žalovaných 1/ a 2/ výkladom, ktorý je v neprospech spotrebiteľa a teda v rozpore s ustanovením § 54 Občianskeho zákonníka. Navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná im náhradu trov konania. V prípade, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie posúdi ako správny, navrhli aby bolo prihladnuté na ich sociálnu situáciu a boli zaviazaná na plnenie dlžnej sumy v splátkach vo výške 50 Eur mesačne.

4. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniam žalovaných 1/ a 2/ uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za správny, vychádzajúci zo správneho právneho posúdenia veci a preto je potrebné ho podľa ustanovenia § 219 OSP ako vecne správny potvrdiť. Ďalej uviedol, že záver súdu prvej inštancie o potrebe výlučnej aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka na premlčanie uplatneného nároku žalobcu (§ 397 a nasl.) zo zmluvy o úvere ako absolútneho obchodu je správny a v súlade s rozhodovacou praxou Krajského súdu v Banskej Bystrici (sp. zn. 15Co/28/2014) a tiež v súlade s názorom NS ČR. Podľa žalobcu je preto potrebné dospieť k záveru, že aj napriek povahe zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako zmluvy, ktorá má spotrebiteľský charakter, nestráca zmluva o spotrebiteľskom úvere povahu obchodnoprávneho vzťahu (absolútneho obchodu), preto je pri jej posudzovaní nevyhnutné prihliadať na ustanovenia Obchodného zákonníka, najmä pokiaľ ide o premlčanie premlčania, pretože ustanovenia týkajúce sa premlčania nemajú povahu ustanovení smerujúcich k ochrane práv spotrebiteľa, a to z toho dôvodu, že premlčanie nikdy nemôže byť podmienkou v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko sa jedná o objektívnu právnu skutočnosť (plynutie času) a nestavia spotrebiteľa do nevýhodnejšieho postavenia oproti dodávateľovi, keďže tak pre dodávateľa ako aj pre spotrebiteľa, či už v rámci režimu Občianskeho zákonníka alebo v rámci režimu Obchodného zákonníka platí rovnaká premlčacia doba. Preto pri posudzovaní dĺžky premlčacej doby a jej plynutia je v

prípade zmlúv o spotrebiteľskom úvere nevyhnutné podľa žalobcu aplikovať vždy a výlučne ustanovenia Obchodného zákonníka. Žalobca si v prípade úspechu voči žalovaným 1/ a 2/ uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania.

5. Súd prvej inštancie rozhodol a žalované 1/ a 2/ podali odvolania ešte za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb., Občianskeho súdneho poriadku. Dňa 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť nový procesnoprávny predpis - Civilný sporový poriadok, ktorý v prechodných ustanoveniach, v § 470 ods. 1 uvádza: „Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.“ Z citovaného ustanovenia vyplýva, že vzhľadom na skutočnosť, že odvolacie konanie prebieha už za účinnosti CSP, bolo potrebné na odvolacie konanie aplikovať príslušné ustanovenia CSP s poukazom na ustanovenie § 470 ods. 2 veta prvá CSP, v zmysle ktorého ostávajú právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti CSP zachované.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolania žalovaných 1/ a 2/ v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a odvolaniami žalovaných napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, že žalobu zamietol.

7. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd dospel k záveru, že na daný spor je potrebné aplikovať iné ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu ako aplikoval okresný súd (§ 397 Obchodného zákonníka), vyzval výzvou žalované 1/ a 2/ a žalobcu, aby sa v zmysle ustanovenia § 382 CSP vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

8. Právna zástupkyňa žalovaných 1/ a 2/ v reakcii na uvedenú výzvu odvolacieho súdu uviedla, že premlčanie nároku namietala už v odpore proti platobnému rozkazu (č. I. 38 spisu), kde poukázala na použitie § 101 Občianskeho zákonníka, pričom na tejto argumentácii zotrvala.

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti záverov súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích námietok žalovaných, ktoré okresnému súdu vo svojich odvolaniach vytýkali nesprávne právne posúdenie premlčania uplatneného nároku žalobcu súdom prvej inštancie, ktorý na posúdenie vznesenej námietky premlčania aplikoval štvorročnú premlčaciu dobu podľa ustanovenia § 397 Obchodného zákonníka.

10. Po preskúmaní správnosti záverov súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích námietok žalovaných, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne s poukazom na ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka kvalifikoval právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou 1/ ako dlžníčkou a žalovanou 2/ ako spoludlžníčkou založený vyššie uvedenými zmluvami o úvere ako vzťah spotrebiteľský, keďže tieto zmluvy spĺňajú definičné znaky spotrebiteľskej zmluvy označujúce jej subjekty, a to spotrebiteľa (ktorý je osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti) a dodávateľa (ktorý je osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti).

11. Ochrana spotrebiteľa obsiahnutá v Občianskom zákonníku je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ, vyplývajúcim z nerovnováhy vyjednávacej sily, z ekonomickej nerovnosti a neúmernosti zdrojov, pretože vo veciach spotrebiteľského úveru je to spotrebiteľ, ktorý pre nedostatok finančných prostriedkov žiada úver od veriteľa, ktorý má úverovanie v predmete podnikania. Systém ochrany spotrebiteľa zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnomernom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi služby z hľadiska ako vyjednávacej sily, tak aj úrovne informovanosti, čo vedie k tomu, že pristúpi k podmienkam vopred vyhotoveným predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprípustnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnejšej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že spotrebiteľ nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ dobromyseľne uzatvára

zmluvu a právom očakáva, že dodávateľ ako odborník, "profesionálne znalý podnikateľ" dodáva tovar alebo služby so zárukou kvality.

12. Keďže žalobca je osoba, ktorá pri uzatváraní úverových zmlúv konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, vystupovala v pozícii dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv. Vzhľadom na to, že žalované 1/ a 2/ pri uzatváraní zmlúv nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, je potrebné ich v zmysle § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka považovať za spotrebiteľov a zároveň sú spotrebiteľmi i v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. Vzhľadom na to, že zmluvami o úvere sa žalobcu - predtým pod obchodným menom SMART Capital, a.s. zaviazala poskytnúť ako dodávateľ žalovaným 1/ a 2/ ako spotrebiteľom dočasne peňažné prostriedky vo forme úveru a žalované 1/ a 2/ ako spotrebiteľky sa zaviazali poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť spolu s celkovými nákladmi spojenými s úverom, zmluva uzavretá medzi jej účastníkmi spĺňa základné náležitosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 2 písm. b) z. č. 258/2001 Z. z., keď zároveň nebolo preukázané, že by zmluvy uzavreté medzi účastníkmi boli niektorou zo zmlúv vymenovaných v § 1 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z., a preto nie sú vylúčená spod jurisdikcie tohto zákona.

13. Z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy založený zmluvami o úvere zo dňa 9.10.2008 a zo dňa 11.5.2009 je nevyhnutné posudzovať podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia predmetných zmlúv o úvere a to bez ohľadu na to, že zmluvy o úvere sú tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv). Vychádzajúc zo zásady prednosti aplikácie špeciálnej právnej úpravy, ktorou je v danom prípade zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako i § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka, táto špeciálna právna úprava má v prípade spotrebiteľských zmlúv prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, je potrebné predmetný premlčanie posudzovať podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka, pretože medzi účastníkmi predmetných úverových zmlúv boli uzavreté spotrebiteľské zmluvy, konkrétne zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

14. Zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetných úverových zmlúv úpravu premlčania vôbec neobsahoval, preto je v danom prípade (v zmysle vyššie uvedeného) potrebné na premlčanie aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, upravujúce premlčanie.

15. Vzhľadom na to, že uplatnený nárok je plnením zo spotrebiteľských zmlúv (konkrétne zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere, v ktorých jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ), nárok na peňažné plnenie z uvedených zmluvných vzťahov sa premlčuje v 3-ročnej premlčacej dobe v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Citované ustanovenie preto ukladá súdu aplikujúcemu právo použiť v prospech spotrebiteľa všetky ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa ako slabšiu zmluvnú stranu priaznivejšie.

16. Nemožno pritom opomenúť ani ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na ktoré v odvolaní poukázali aj žalované 1/ a 2/, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Preto ani pri absolútnom obchodno-záväzkovom vzťahu, ktorý je spotrebiteľskou zmluvou, sa nemožno odchýliť v otázke premlčania od občianskoprávnej úpravy.

17. Je preto potrebné uzavrieť, že na premlčanie je vzhľadom na spotrebiteľský charakter predmetných úverových zmlúv nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Takéto pravidlo je ustálené aj v aplikačnej praxi súdov (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.1.2011 sp. zn. 5MCdo/20/2009, rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 23.11.2011 sp. zn. 17C/167/2011, rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/218/2012, sp. zn. 6Co/26/2012, sp. zn. 6Co/81/2012, ktoré riešenie odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení pod sp. zn. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19.6.2013, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

18. Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Hoci účinnosť tohto ustanovenia bola posunutá až na 1. apríl 2015, predmetné ustanovenie poníma výkladový status a jeho cieľom je iba *expressis verbis* vyjadriť aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky.

19. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

20. Žalobca podal žalobu na súd až dňa 20.03.2014, t. j. v čase keď bol nárok žalobcu už premlčaný v trojročnej premlčacej dobe, ktorá uplynula pred podaním žaloby, a to dňa 28.05.2013 (v prípade nároku vyplývajúceho z úverovej zmluvy č. 1208000040 uzatvorenej dňa 09.10.2008) a dňa 28.07.2013 (v prípade nároku vyplývajúceho z úverovej zmluvy č. 1209000115 uzatvorenej dňa 11.05.2009), čo žalované v odvolaní nespochybnili (posúdenie počiatku plynutia premlčacej doby) a v tomto smere súdu prvej inštancie ani nič nevytkali.

21. Na základe uvedeného odvolací súd posúdil nárok uplatnený žalobcom za premlčaný, aplikujúc pritom citované hmotnoprávne ustanovenie Občianskeho zákonníka. Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, že žalobu zamietol. Vo výroku o trovách konania rozsudok okresného súdu zmenil tak, že nárok na náhradu trov prvoinštančného konania majú žalované 1/ a 2/ voči žalobcovi v rozsahu 100 % (§ 255 ods. 1 CSP), o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP); zároveň v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v nadväznosti na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP rozhodol odvolací súd aj o trovách odvolacieho konania tak, že žalované 1/ a 2/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP) .

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).